

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

وزیر

بسمه تعالی

کمیته بررسی

بخشنامه ها و دستورالعملهای اداری

واحدهای مجری :

اعضای شورای معاونان جهت استحضار

استان : مدیرکل

شهرستان / منطقه / ناحیه : -----

واحدهای آموزشی : -----

هماهنگ کننده در استان کمیته مستندسازی

کد : ۲۸ / ۱۴۰ / ۹۵ / ۳۳ / ۲۶

اداره کل آموزش و پرورش استان

با سلام

یکی از مهم ترین وظایف آموزش و پرورش کمک به دانش آموزان در رشد خودآگاهی، کشف استعدادها و طرح ریزی تحصیلی و شغلی برای ورود به دنیای بزرگسالی است. اهمیت این موضوع به حدی است که بی توجهی به آن می تواند خسارات جبران ناپذیری در آماده سازی نیروی انسانی به همراه داشته باشد. تأکید سند تحول بنیادین آموزش و پرورش مبنی بر کسب شایستگی ها و مهارت های لازم برای هر دانش آموز به منظور انتخاب رشته و زمینه تحصیلی مناسب نیز مؤید این نگاه فرایندی به مقوله هدایت تحصیلی دانش آموزان است.

اعتقاد بر این است که نتیجه فرایند هدایت تحصیلی باید به طراحی مسیر زندگی دانش آموزان با انتخابی آگاهانه و آزادانه منجر شود. شناسایی و شناساندن شخصیت، استعدادها، توانایی ها، علاقه ها و تفاوت های فردی هر دانش آموز و پرهیز از هرگونه اجبار، وظیفه مهم همه عوامل درون و برون مدرسه ای در این زمینه است. از این رو به منظور اجرایی نمودن مصوبه ی نه صد و بیست و هفتمین (۹۲۷) جلسه ی شورای عالی آموزش و پرورش مبنی بر مفاد آیین نامه ی هدایت تحصیلی دانش آموزان، به پیوست شیوه نامه ی هدایت تحصیلی دانش آموزان متوسطه، جهت اجرا ابلاغ می شود.

انتظار می رود مدیران کل آموزش و پرورش استان ها با اتخاذ تدابیر لازم و بهره گیری از همه ی ظرفیت های موجود به صورت یکپارچه و بسیج همه ی امکانات برای هدایت مطلوب دانش آموزان از یک سو و پاسخ دهی حداکثری به تقاضای دانش آموزان و خانواده های آنان از سوی دیگر، نسبت به اجرای مفاد شیوه نامه ی هدایت تحصیلی اهتمام لازم را معمول دارند.

توفیق همکاران را از خداوند متان خواستارم.

با آرزوی توفیق الهی

فخرالدین دانش آشتیانی

شماره : ۲۲۹۲۶۶

تاریخ : ۱۳۹۵/۱۲/۱۸

موضوع : .....
پ

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

«شورای برنامه‌ریزی هدایت تحصیلی - شغلی»

شیوه نامه اجرایی

هدایت تحصیلی

علی زرافشان

معاون آموزش متوسطه

امضا

مهدی فیض

معاون پرورشی و فرهنگی

و رئیس شورای برنامه‌ریزی هدایت تحصیلی - شغلی

امضا

فصل اول - کلیات

۱. تعریف هدایت تحصیلی
۲. اهداف هدایت تحصیلی

فصل دوم - ارکان و وظایف

۱. استان
۲. شهرستان / منطقه / ناحیه
۳. مدرسه

فصل سوم - ملاک‌ها و عوامل هدایت تحصیلی

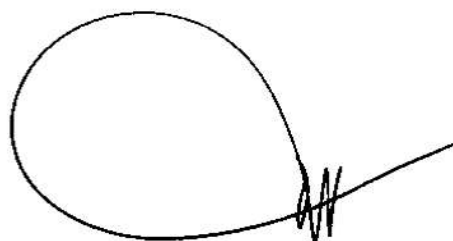
۱. بررسی‌های مشاوره‌ای
۲. عملکرد تحصیلی
۳. زمان هدایت تحصیلی
۴. تغییر شاخه، زمینه و رشته تحصیلی

فصل چهارم - منابع، امکانات و تجهیزات مورد نیاز

۱. ضوابط و نحوه تخصیص نیروی انسانی در حوزه مشاوره
۲. تجهیزات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مدارس
۳. سامانه هدایت تحصیلی

فصل پنجم - فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی

فصل ششم - تقویم اجرایی، نظارت و ارزیابی

اکنون که نظام آموزش و پرورش کشور با اجرای سند تحول بنیادین وارد مرحله نوینی از انجام وظایف و ماموریت‌های خود شده است، بازاندیشی و تقویت جایگاه نظام راهنمایی و مشاوره و هدایت تحصیلی- شغلی دانش‌آموزان به منظور ایجاد تفکر فرایندی، رشدی، یکپارچه، سیستمی و همه جانبه، بیش از هر زمان دیگری ضرورت دارد. همچنین با استناد به راهکارهای ۱-۶، ۵-۷، ۳-۲۱ و ۴-۲۱ سند تحول بنیادین و بند ۵-۱۳، سند برنامه درسی ملی، آموزش و پرورش موظف است زمینه انتخاب آگاهانه دانش‌آموزان را با توجه به تفاوت‌های فردی به ویژه استعداد، رغبت، توانایی، شخصیت آنان و همچنین گسترش دادن حِرَف و مهارت‌های مورد نیاز حال و آینده کشور؛ با بهره‌گیری از توان معلمان، تمام عوامل اجرایی مدرسه و مشاوران به صورت تخصصی از دوره ابتدایی تا پایان دوره متوسطه دوم فراهم آورد.

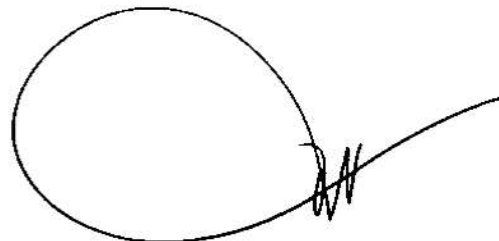
با توجه به شرایط کنونی مبنی بر عدم استقرار نظام جامع هدایت تحصیلی و نبود فرایند درازمدت برای این امر مهم و سرنوشت‌ساز، نتایج حاصل از هدایت تحصیلی موجود که در پایه نهم خلاصه شده است، صرفاً جنبه توصیه‌ای دارد ولی پس از استقرار نظام جامع مذکور، در این خصوص تجدید نظر خواهد شد.

به استناد ماده ۸ آیین‌نامه هدایت تحصیلی دانش‌آموزان، مصوب جلسه شماره ۹۲۷ مورخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۴ شورای عالی آموزش و پرورش، شیوه‌نامه اجرایی هدایت تحصیلی دانش‌آموزان جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

فصل اول - کلیات

۱. رویکردهای کلی حاکم بر هدایت تحصیلی:

- در اینجا رویکردهای کلی حاکم بر هدایت تحصیلی که در این شیوه‌نامه مورد عنایت بوده است، تأکید می‌شود:
۱. هدایت تحصیلی باید به عنوان یک فرایند در نظر گرفته شود و نه به عنوان یک فعالیت محدود و مقطعی.
۲. در مسیر هدایت تحصیلی دانش‌آموز با رویکرد سیستمی و همه جانبه، جلب مشارکت تمامی عوامل مدرسه‌ای، اداری، آموزشی، پرورشی، رسانه، خانواده و دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط ضروری است.
۳. نظام تعلیمی و تربیتی، باید دانش‌آموز را به سطحی از تمایز یافتگی برساند که خود با آگاهی از استعدادهای، توانایی‌ها و رغبت‌های خویش و همچنین ظرفیت‌ها و محدودیت‌های محیطی، به انتخابی آزادانه و آگاهانه اقدام کند.
۴. پس از استخراج نتایج کمی، تصمیم‌گیری نهایی به صورت کیفی و در تعامل سه جانبه میان مشاور، دانش‌آموز و خانواده، با لحاظ نمودن امکانات و محدودیت‌های محیطی انجام می‌شود.
۵. آموزش و پرورش نهایت سعی خود را برای پذیرش دانش‌آموزان در زمینه‌ها و رشته‌های مورد علاقه آن‌ها به‌کار خواهد گرفت، ولی در نهایت، دانش‌آموزان دارای شرایط علمی برتر، در ثبت‌نام اولویت خواهند داشت.
۶. تنظیم و صدور برگ هدایت تحصیلی (نمون برگ شماره ۶) جنبه توصیه‌ای دارد و رعایت توصیه‌های مندرج در آن، به هیچ‌وجه، الزام‌آور نیست.

۲. تعریف هدایت تحصیلی

با عنایت به ماده ۱ آیین نامه هدایت تحصیلی، هدایت تحصیلی عبارت است از فرایند ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره به دانش آموزان، تا ضمن آشنایی با استعدادها، علایق، توانایی ها و ویژگی های شخصیتی خویش، شاخه ها و رشته های تحصیلی، جرک و مشاغل مورد نیاز جامعه را بشناسند و بر اساس آن، به صورت آگاهانه شاخه و رشته تحصیلی مناسب خود را انتخاب کنند.

۳. اهداف هدایت تحصیلی

بر اساس ماده ۲ آیین نامه هدایت تحصیلی - شغلی، اهداف شامل موارد زیر است:

۱. شناسایی و شناساندن استعداد، توانایی، علاقه و ویژگی های شخصیتی دانش آموزان
۲. کمک به انتخاب آگاهانه رشته تحصیلی و مسیر آینده شغلی و حرفه ای دانش آموزان
۳. کمک به هدایت متوازن دانش آموزان به شاخه ها و رشته های تحصیلی، براساس سیاست های توسعه ای کشور

فصل دوم - ارکان و وظایف

با استناد به ماده ۴ آیین نامه هدایت تحصیلی و به منظور پی گیری مصوبات شورای برنامه ریزی هدایت تحصیلی و نظارت بر اجرای مطلوب آن، کمیته هدایت تحصیلی - شغلی در سطح استان، منطقه و مدرسه به شرح زیر تشکیل می شود:

۱. در سطح استان

ترکیب اعضا:

۱. مدیرکل آموزش و پرورش استان	(رئیس کمیته)
۲. معاونان اداره کل استان	(اعضا)
۳. رئیس اداره مشاوره تربیتی و تحصیلی	(عضو)
۴. رؤسای ادارات آموزش ابتدایی، دوره اول متوسطه، متوسطه نظری، فنی و حرفه ای و کاردانش	(هرکدام یک عضو)
۵. رؤسای ادارات انجمن اولیا و مربیان و استعدادهای درخشان	(هرکدام یک عضو)
۶. نمایندگان مدیران متوسطه اول و دوم به انتخاب رئیس کمیته و به تفکیک دوره و جنسیت	(هرکدام یک عضو)
۷. نمایندگان مشاوران مدارس به انتخاب معاون پرورشی و فرهنگی استان و به تفکیک جنسیت	(۲ نفر عضو)
۸. رؤسای سایر واحدهای مربوط شامل ادارات روابط عمومی و اطلاع رسانی، سنجش آموزش و پرورش، ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات، حراست، مشارکت های مردمی و مدارس غیردولتی	(هر کدام یک عضو)

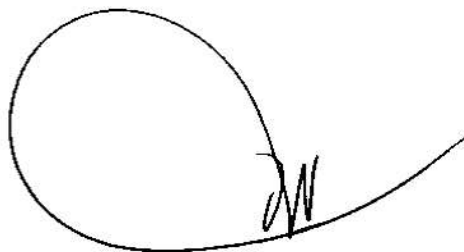
*تبصره ۱: معاون آموزش متوسطه استان، دبیری کمیته را بر عهده دارد.

*تبصره ۲: بنا به پیشنهاد اعضا و تصویب رئیس کمیته می توان از نمایندگان سایر دستگاه ها به لحاظ ارتباط موضوع به عنوان مدعو برای شرکت در کمیته (بدون حق رأی) دعوت کرد.

شرح وظایف

۱. تصمیم‌گیری و تصویب برنامه‌های عملیاتی هدایت تحصیلی- شغلی استان، بر اساس سیاست‌های ابلاغی وزارت متبوع که در جلسه شورای آموزش و پرورش استان مصوب می‌شود.
۲. زمینه‌سازی و برنامه‌ریزی مناسب جهت اجرای مصوبات، مفاد آیین‌نامه هدایت تحصیلی- شغلی و بخشنامه‌های ارسالی از طرف رئیس شورای برنامه‌ریزی هدایت تحصیلی- شغلی وزارت متبوع
۳. تأمین و توزیع مناسب اعتبارات، فضا و تجهیزات مورد نیاز مدارس برای انجام مطلوب هدایت تحصیلی- شغلی دانش‌آموزان
۴. نیازسنجی و پیش‌بینی دوره‌های آموزشی مورد نیاز در حوزه هدایت تحصیلی- شغلی برای عوامل استان، شهرستان، منطقه و ناحیه
۵. برنامه‌ریزی برای ارتقای صلاحیت حرفه‌ای مشاوران و مدیران مدارس
۶. پیش‌بینی برنامه‌ها و فعالیت‌ها به منظور فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی مطلوب در زمینه هدایت تحصیلی- شغلی در سطح استان
۷. استفاده از ظرفیت‌های درون‌سازمانی و برون‌سازمانی برای تحقق اهداف هدایت تحصیلی- شغلی
۸. زمینه‌سازی و اجرای برنامه‌های هدایتی و حمایتی هماهنگ با برنامه ملی شناسایی و هدایت استعدادها برتر (شهاب) و نظارت مستمر بر اجرای آن‌ها در استان
۹. پیش‌بینی و سفارش انجام پژوهش‌های مورد نیاز در زمینه هدایت تحصیلی- شغلی
۱۰. نظارت مستمر بر فرایند هدایت تحصیلی- شغلی در سطح استان
۱۱. تهیه گزارش عملکرد سالانه از روند هدایت تحصیلی- شغلی و ارسال به دبیرخانه کمیته هدایت تحصیلی- شغلی وزارت متبوع، براساس معیارهای مشخص شده

۲. در سطح شهرستان/منطقه/ناحیه

متناظر با کمیته هدایت تحصیلی- شغلی استان، در سطح هر شهرستان/ منطقه / ناحیه نیز کمیته‌ی هدایت تحصیلی- شغلی با شرح وظایف زیر تشکیل می‌شود:

۱. مدیر/ رئیس اداره آموزش و پرورش شهرستان/منطقه/ناحیه (رئیس کمیته)
  ۲. معاونان اداره (اعضا)
  ۳. کارشناس مشاوره تربیتی و تحصیلی (عضو)
  ۴. مسئولین واحدهای آموزش متوسطه اول، متوسطه نظری، فنی و حرفه‌ای و کاردانش (هرکدام یک عضو)
  ۵. نمایندگان مدیران متوسطه اول و دوم به انتخاب رئیس کمیته و به تفکیک دوره و جنسیت (هرکدام یک عضو)
  ۶. نمایندگان مشاوران مدارس به انتخاب معاون پرورشی و تربیت بدنی و به تفکیک جنسیت (۲ نفر عضو)
  ۷. نماینده مدیران مدارس استعدادهای درخشان (عضو)
  ۸. مسئولین واحدهای مربوط شامل روابط عمومی و اطلاع‌رسانی، سنجش آموزش و پرورش، (هر کدام یک عضو) ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات، حراست، انجمن اولیا و مربیان، مشارکت‌های مردمی و مدارس غیردولتی
- *تبصره: معاون آموزش متوسطه شهرستان/منطقه/ناحیه، دبیری کمیته را بر عهده دارد.

شرح وظایف

۱. تصمیم‌گیری و تصویب برنامه عملیاتی هدایت تحصیلی- شغلی در سطح شهرستان/ منطقه/ ناحیه با توجه به سیاست‌های ابلاغی از طرف کمیته استان و مصوبات شورای آموزش و پرورش شهرستان/منطقه.
۲. تعیین حداکثر ظرفیت پذیرش دانش‌آموز در هر یک از زمینه‌ها و رشته‌های تحصیلی پایه دهم، با توجه به امکانات محلی و الگوی توسعه متوازن در سطح شهرستان/منطقه و ثبت در سامانه هدایت تحصیلی.
- *تبصره: در تعیین ظرفیت‌های فوق، حداکثر توان بالقوه و بالفعل موجود در تمام مدارس دولتی (عادی و خاص) و مدارس غیردولتی باید لحاظ شود.
۳. زمینه‌سازی و برنامه‌ریزی جهت اجرای مصوبات و مفاد شیوه‌نامه هدایت تحصیلی- شغلی و سایر بخشنامه‌های ارسالی از سوی کمیته هدایت تحصیلی- شغلی استان.
۴. تأمین و توزیع مناسب اعتبارات، فضا و تجهیزات مورد نیاز فرایند هدایت تحصیلی- شغلی دانش‌آموزان در مدارس
۵. برنامه‌ریزی به منظور ارتقای حرفه‌ای همه عوامل مرتبط با موضوع هدایت تحصیلی- شغلی در سطح منطقه.
۶. ایجاد و توسعه ارتباط درون‌سازمانی و برون‌سازمانی به منظور استفاده بهینه از تمامی امکانات و ظرفیت‌های منطقه‌ای در راستای پیشبرد اهداف هدایت تحصیلی- شغلی دانش‌آموزان.
۷. نظارت مستمر بر روند هدایت تحصیلی- شغلی دانش‌آموزان، برنامه سالانه هدایت تحصیلی- شغلی و عملکرد حرفه‌ای همکاران مرتبط.

۸. نظارت بر فرایند تولید محتواهای مرتبط با هدایت تحصیلی- شغلی با تاکید بر آمایش سرزمین و نیازهای شغلی منطقه.

۹. زمینه‌سازی و اجرای برنامه‌های هدایتی و حمایتی هماهنگ با برنامه ملی شناسایی و هدایت استعدادها برتر (شهاب) و نظارت مستمر بر اجرای آن‌ها در شهرستان/ منطقه/ ناحیه.

۱۰. پیش‌بینی برنامه‌ها و فعالیت‌های لازم به منظور فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی مطلوب در زمینه‌ی هدایت تحصیلی- شغلی در سطح شهرستان/ منطقه/ ناحیه.

۱۱. تهیه گزارش از عملکرد کمیته و ارائه پیشنهاد به کمیته هدایت تحصیلی- شغلی استان در پایان هر نیم سال.

۱۲. برآورد تقاضای دانش‌آموزان، ظرفیت‌ها و محدودیت‌های منطقه‌ای و اتخاذ تصمیم در خصوص امکان و زمان ثبت‌نام گروه دانش‌آموزان دارای اولویت ب تا د (درج شده در نمونه برگ اولویت ثبت‌نام- نمونه برگ شماره ۷).

۳. در سطح مدرسه (دوره اول متوسطه)

در تمامی مدارس دوره اول متوسطه، شورای مدرسه، به علاوه مشاور یا مشاوران مدرسه، به عنوان کمیته هدایت تحصیلی- شغلی مدرسه، وظایف محوله را به انجام می‌رسانند.

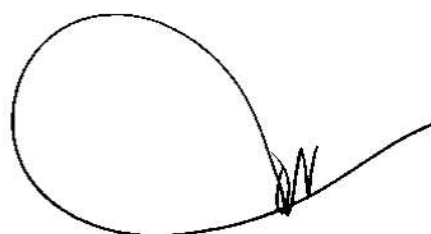
شرح وظایف

۱. تدوین برنامه سالانه هدایت تحصیلی- شغلی مدرسه، اعم از نحوه بازدید شغلی، آموزش‌های رسمی و غیررسمی، تهیه و چاپ کتاب، جزوه و بروشور، دعوت از متخصصین، اخذ آزمون‌ها، راهنمایی و مشاوره فردی و گروهی و ... با توجه به سیاست‌های ابلاغی هدایت تحصیلی- شغلی منطقه و همچنین تصویب در کمیته تحصیلی- شغلی منطقه
۲. برنامه‌ریزی به منظور استفاده از مشارکت معلمان در شناسایی استعدادها و رغبت‌های دانش‌آموزان با توجه به حوزه‌های یادگیری تخصصی خود، منطبق با برنامه درسی ملی
۳. برنامه‌ریزی برای آموزش اولیای دانش‌آموزان در جهت آشنایی آنان با توانایی‌ها، استعدادها، رغبت‌ها، شخصیت و ارزش‌های دانش‌آموزان در امتداد شناسایی و هدایت تحصیلی- شغلی فرزندان خود
۴. برنامه‌ریزی و هماهنگی جهت برگزاری مطلوب آزمون‌های مشاوره‌ای، مشاوره فردی و گروهی دانش‌آموزان و اولیا آنان
۵. تمهید مقدمات لازم به منظور ارائه نمونه برگ هدایت تحصیلی- شغلی در زمان مقرر (۲ هفته اول تیرماه)
۶. پیش‌بینی برنامه‌ها و فعالیت‌ها به منظور فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی مطلوب در زمینه هدایت تحصیلی- شغلی در سطح مدرسه

۷. تهیه گزارش (هر ۳ ماه یکبار) از روند اجرای هدایت تحصیلی- شغلی و ارائه به کمیته هدایت تحصیلی- شغلی منطقه

۸. زمینه‌سازی و اجرای برنامه‌های هدایتی و حمایتی هماهنگ با برنامه ملی شناسایی و هدایت استعدادها برتر (شهاب) و نظارت مستمر بر اجرای آن‌ها در مدرسه

*تبصره: در مدارس متوسطه اول، با عنایت به ماده ۶ آیین نامه هدایت تحصیلی، مسئولیت فرایند برنامه‌ریزی و هدایت تحصیلی- شغلی دانش‌آموزان بر عهده مشاور و مسئولیت نظارت بر حسن اجرای آن و تأیید نهایی نمونه برگ مربوط، بر عهده مدیر مدرسه است و همه کارکنان آموزشی و پرورشی مدرسه ملزم به همکاری با آنان هستند.

فصل سوم - ملاک‌ها و عوامل هدایت تحصیلی

ملاک‌های هدایت تحصیلی براساس ماده ۳ آیین نامه هدایت تحصیلی به شرح زیر است:

۱. نظر دانش‌آموز (۱۰ امتیاز):

مشاور مدرسه در طول دوره متوسطه اول، با انجام فرایندهای آموزش رسمی و فعالیت‌های مشاوره‌ای به منظور ایجاد شایستگی لازم در دانش‌آموزان برای انتخاب شاخه و رشته تحصیلی، آگاهی لازم را ارائه داده و هر یک از دانش‌آموزان در پایه نهم، می‌بایست نسبت به تکمیل نمون برگ مربوط، تا بیستم فروردین ماه اقدام نمایند.

به نام خدا												
نمون برگ شماره ۱												
دانش‌آموز گرامی:												
نظر به اهمیت انتخاب صحیح شاخه، زمینه یا رشته تحصیلی و نقش آن در تعیین سرنوشت شما، لطفاً علاقه‌مندی خود را پس از مشورت با مشاور و کسب آگاهی‌های لازم نسبت به هر یک از شاخه‌ها، زمینه‌ها یا رشته‌های تحصیلی، به ترتیب اولویت (از ۱ تا ۱۲) با ثبت در جدول زیر اعلام نمایید:												
شاخه نظری				شاخه فنی و حرفه‌ای				شاخه کاردانش				شاخه
رشته	رشته علوم ریاضی	رشته علوم تجربی	رشته علوم انسانی	رشته‌های زمینه هنر	رشته‌های زمینه کشاورزی	رشته‌های زمینه خدمات	رشته‌های زمینه صنعت	رشته‌های زمینه هنر	رشته‌های زمینه کشاورزی	رشته‌های زمینه خدمات	رشته‌های زمینه صنعت	زمینه رشته
												اولویت
نام و نام خانوادگی مشاور:						نام و نام خانوادگی دانش‌آموز:						
تاریخ دریافت نمون برگ:						تاریخ تنظیم نمون برگ:						
امضا						امضا						

۲. عملکرد تحصیلی (۳۵ امتیاز):

الف. حد نصاب میانگین دروس مرتبط با زمینه‌ها و رشته‌های تحصیلی:

ورود به هر یک از شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی منوط به کسب حد نصاب (کف) نمرات دروس تخصصی پایانی نوبت دوم (خرداد ماه) مربوط به آن رشته می‌باشد. به عبارت دیگر در صورت عدم کسب حداقل میانگین دروس تخصصی دو سه پایه تحصیلی هفتم، هشتم و نهم (هفتم و هشتم با ضریب یک، نهم با ضریب سه) برای شاخه، زمینه و رشته‌های مربوط، سایر عوامل و ملاک‌های هدایت تحصیلی آن دانش‌آموز، در تنظیم نمون برگ هدایت تحصیلی بی اثر خواهد بود.

جدول شماره یک: حد نصاب نمره لازم برای دروس تخصصی مرتبط با شاخه، زمینه و رشته تحصیلی (میانگین وزنی نمرات پایانی خرداد ماه مربوط به پایه‌های هفتم، هشتم و نهم)

*تبصره ۱: برای رشته‌های گروه برق و رایانه و رشته مکترونیک در شاخه فنی و حرفه‌ای، حداقل نمره درس ریاضی ۱۲، ملاک است که در هدایت به رشته مدنظر قرار می‌گیرد.

*تبصره ۲: محاسبه امتیازات مربوط به عملکرد تحصیلی به میزان ۳۵ امتیاز (از ۱۰۰ امتیاز) در سامانه هدایت تحصیلی پیش‌بینی و به صورت نرم‌افزاری انجام می‌شود و نتایج آن نیز به صورت اتوماتیک در نمون برگ نهایی هدایت تحصیلی درج می‌شود.

ب. تأثیر نمرات تمام دروس دوره اول متوسطه:

تأثیر تمامی نمرات دوره متوسطه اول دانش‌آموز، با ضرایب اختصاصی هر یک از آن‌ها در زمینه‌ها و رشته‌های تحصیلی براساس نمرات پایانی نوبت دوم (خردادماه) پایه‌های هفتم، هشتم و نهم صورت می‌گیرد. ضمناً در دروسی که فاقد نمره پایانی است، نمره سالانه ملاک عمل است. که این فرایند به صورت میس‌تعی در سامانه پرونده الکترونیکی مشاوره صورت می‌گیرد.

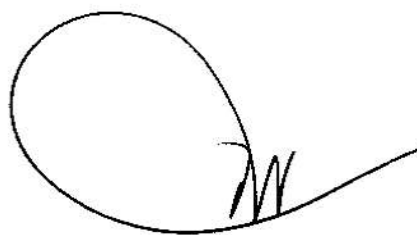
۳. آزمون‌های مشاوره‌ای (۳۰ امتیاز):

در مجموع دو آزمون رغبت‌ها (عمومی - اختصاصی) و توانایی‌ها از دانش‌آموزان پایه نهم (با توجه به امکانات و شرایط مدرسه و منطقه و تصمیم کمیته هدایت تحصیلی - شغلی منطقه/مدرسه) به یکی از سه شیوه برخط، غیر برخط و کاغذی اخذ می‌شود.

جهت اجرای مطلوب آزمون‌های مشاوره‌ای، لازم است مشاوران به صورت فرایندی نسبت به آگاه‌سازی دانش‌آموزان از نقش این آزمون‌ها در خودشناسی و انتخاب همخوان‌ترین شاخه، زمینه و رشته تحصیلی اقدام نموده و سپس تمهیدات اجرایی لازم را برای اخذ آزمون‌های مشاوره‌ای دانش‌آموزان، تا بیستم فروردین ماه فراهم کنند.

۴. نظرخواهی از دبیران (۱۰ امتیاز):

مشاور مدرسه از ابتدای هر سال تحصیلی با حضور مستمر در جلسات شورای معلمان، علاوه بر ارائه اطلاعات مربوط به نحوه هدایت تحصیلی - شغلی دانش‌آموزان و نقش معلمان در شناسایی استعدادها، رغبت‌ها و توانایی‌های آنان، لازم است نسبت به آشناسازی معلمان با نحوه تکمیل نمون برگ مربوط در سامانه هدایت تحصیلی - شغلی تا بیستم فروردین ماه اقدام کند.

به نام خدا
نمون برگ نظرخواهی از دبیران

نمون برگ شماره ۲

دبیر محترم

با توجه به مشاهدات خود در جریان فعالیتهای آموزشی و پرورشی دانش آموزان کلاس، خواهشمند است نسبت به امتیاز دهی در ستون مربوط براساس مقیاسهای عالی (۱۰) خیلی خوب (۸) خوب (۶) متوسط (۴) ضعیف (۲) اقدام نمایید.

ملاکهای مهم در امتیاز دهی عبارتند از:

۱- شرکت فعال در واحدهای کار آرایه شده ۲- علاقه مندی و خلاقیت و ابتکار عمل در درس ها ۳- انجام تکالیف و وظایف محوله بدون وقفه ۴- سرعت یادگیری و انتقال

نام درس : ..... نام دبیر : ..... پایه نهم

ردیف	نام و نام خانوادگی دانش آموز	شماره دانش آموزی	امتیاز (از ۲ تا ۱۰)			
			شرکت فعال در واحدهای کار آرایه	علاقه مندی و خلاقیت و ابتکار عمل در درس ها	انجام تکالیف و وظایف محوله بدون وقفه	سرعت یادگیری و انتقال
۱						
۲						
۳						
۴						
۵						
۶						
۷						
۸						
۹						
۱۰						
۱۱						
۱۲						
۱۳						
۱۴						
۱۵						
۱۶						
۱۷						
۱۸						
۱۹						
۲۰						

نام و نام خانوادگی مسئول جمع آوری نمون برگ:

امضا

تاریخ تحویل:

نام و نام خانوادگی دبیر مربوط :

امضا

تاریخ تنظیم :

5. نظرخواهی از والدین (5 امتیاز):

مشاور مدرسه می‌بایست در طول دوره اول متوسطه با دعوت از اولیا دانش‌آموزان (حداقل 4 جلسه در هر سال) همچنین با تشکیل جلسات فردی و گروهی، آنان را نسبت به شناخت استعدادها، رغبت‌ها، توانایی‌ها و شخصیت فرزندشان و نیز امکانات و نیازهای منطقه آشنا نموده و اطلاعات و آگاهی‌های لازم را جهت تکمیل صحیح نمون برگ مربوطه، تا بیستم فروردین ماه ارائه دهد.

به نام خدا											
نمون برگ شماره ۲											
والدین گرامی:											
نظر به اهمیت انتخاب صحیح شاخه، زمینه یا رشته تحصیلی و نقش آن در تعیین سرنوشت فرزندان، خواهشمند است پیشنهاد خود را نسبت به هر یک از شاخه‌ها، زمینه‌ها یا رشته‌های تحصیلی که مایلید فرزندان در آن‌ها تحصیل کنند، پس از مشورت با دانش‌آموز، مشاور مدرسه و کسب آگاهی‌های لازم، اولویت (از ۱ تا ۱۲) را با لبت در جدول زیر اعلام فرمایید.											
شاخه نظری			شاخه فنی و حرفه‌ای				شاخه کاردانش				شاخه
رشته	رشته	رشته	رشته	رشته	رشته	رشته	رشته	رشته	رشته	رشته	رشته
ریاضی	علوم	علوم و معارف اسلامی	ادبیات و علوم انسانی	رشته‌های زمینه هنر	رشته‌های زمینه کشاورزی	رشته‌های زمینه خدمات	رشته‌های زمینه صنعت	رشته‌های زمینه هنر	رشته‌های زمینه کشاورزی	رشته‌های زمینه خدمات	رشته‌های زمینه صنعت
اولویت											
نام و نام خانوادگی دانش‌آموز:						نام و نام خانوادگی ولی دانش‌آموز:					
تاریخ تنظیم نمون برگ:						تاریخ دریافت نمون برگ:					
امضا دانش‌آموز:						امضا ولی دانش‌آموز:					
نام و نام خانوادگی مشاور:						تاریخ دریاقت نمون برگ:					
امضا											

6. نظر مشاور (۱۰ امتیاز):

لازم است مشاور مدرسه با توجه به وضعیت عملکرد تحصیلی دانش‌آموز در سه سال دوره اول متوسطه، نظر والدین، نظر معلمان و نظر دانش‌آموز، نسبت به اختصاص امتیاز مربوط به نظر مشاوره‌ای خود حداکثر تا پایان فروردین ماه اقدام کند. *تبصره: در صورتی که همبستگی معناداری بین نتایج، مشاهده نشود، این بدان معناست که دانش‌آموز به آمادگی لازم برای انتخاب زمینه و رشته تحصیلی دست پیدا نکرده است. لذا مشاور می‌بایست پس از بررسی و مطالعه مجدد ملاک‌ها و عوامل و همچنین با مداخله مشاوره‌ای فردی و تخصصی و حتی در صورت لزوم، اخذ نظر مجدد از دانش‌آموز و والدین وی، اقدام به نمره‌دهی کند.

نمون برگ جمع‌بندی بررسی‌های مشاوره‌ای:

پس از جمع‌آوری نظر دانش‌آموز، نظر والدین، نظر مشاور، نظر معلمان و اخذ آزمون‌های مشاوره‌ای، نتایج در جدول زیر به صورت الکترونیکی ثبت و جمع‌بندی خواهد شد.

به نام خدا

نمون برگ شماره ۵

نتایج بررسی‌های مشاوره‌ای برای هر یک از شاخه‌ها، زمینه‌ها و رشته‌های تحصیلی (به میزان ۶۵ امتیاز)

نام و نام خانوادگی دانش‌آموز: _____ شماره دانش‌آموزی: _____ نام واحد آموزشی: _____

شاخه - زمینه - رشته	ملاک‌ها - امتیاز	نظر دبیران دروس مرتبط	نظر دانش‌آموز	نظر والدین	نتایج آزمون‌های مشاوره‌ای		نظر مشاور	جمع بررسی‌های مشاوره‌ای
					توانایی	رغبت		
		۱۰	۱۰	۵	۱۵	۱۵	۱۰	۶۵
شاخه کاردانش	رشته‌های زمینه صنعت							
	رشته‌های زمینه خدمات							
	رشته‌های زمینه کشاورزی							
	رشته‌های زمینه هنر							
شاخه فنی و حرفه‌ای	رشته‌های زمینه صنعت							
	رشته‌های زمینه خدمات							
	رشته‌های زمینه کشاورزی							
	رشته‌های زمینه هنر							
شاخه نظری	رشته ادبیات و علوم انسانی							
	رشته علوم و معارف اسلامی							
	رشته ریاضی فیزیک							
	رشته علوم تجربی							

نام و نام خانوادگی مشاور: _____ تاریخ تنظیم: _____ امضا مشاور: _____

نمون برگ نهایی هدایت تحصیلی دانش‌آموزان:

با توجه به نتایج مندرج در نمون برگ زیر، هر دانش‌آموز در صورت کسب حد نصاب نمره در دروس تخصصی (براساس جدول شماره ۱ مربوط به عملکرد تحصیلی)، دارای امتیاز و توصیه در هر شاخه و رشته تحصیلی است، و ثبت‌نام نهایی دانش‌آموز در مقطع متوسطه دوم، منوط به کسب مجوز براساس این نمون برگ می‌باشد. توصیه‌های مندرج در نمون برگ هدایت تحصیلی به هیچ‌وجه برای دانش‌آموز الزام‌آور نیست؛ ولی از مشاوران محترم مدارس انتظار می‌رود، دانش‌آموز و ولی او را به گونه‌ای توجیه نمایند که ثبت‌نام نهایی او در پایه دهم، با توجه ویژه به توصیه‌های مندرج در این نمون برگ باشد. ضمناً ثبت‌نام دانش‌آموز در مدرسه مقصد، با توجه به ظرفیت‌ها و محدودیت‌های منطقه‌ای و بر اساس اولویت ثبت‌نام (گروه الف تا د) امکان‌پذیر می‌باشد.

نمون برگ هدایت تحصیلی - شماره ۶

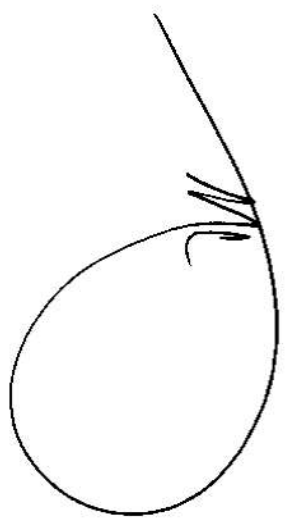

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

نام و نام خانوادگی: _____ نام پدر: _____ محل صدور: _____ تاریخ تولد: _____
ملیت: _____ استان: _____ منطقه: _____ نام واحد آموزشی: _____ تاریخ تنظیم: _____

شاخه نظری				شاخه فنی و حرفه ای				شاخه کاردانش				شاخه / زمینه / رشته	
رشته	رشته ریاضی فیزیک	رشته علوم و معارف اسلامی	رشته ادبیات و علوم انسانی	رشته های پایه هنر	رشته های پایه کشاورزی	رشته های پایه صنعت	رشته های پایه خدمات	رشته های پایه هنر	رشته های پایه کشاورزی	رشته های پایه خدمات	رشته های پایه صنعت	ملاک های هدایت تحصیلی	
علوم تجربی												ملاک های تحصیلی تراز شده (۳۵ امتیاز)	
												آزمون توانایی (۱۵ امتیاز)	
												آزمون رغبت (۱۵ امتیاز)	
												نظر مشاور (۱۰ امتیاز)	
												نظر مشاور (۱۰ امتیاز)	
												نظر دانش آموز (۱۰ امتیاز)	
												نظر والدین (۵ امتیاز)	
												امتیاز کل (۱۰۰)	
												توصیه نهایی (۱ تا ۱۲)	

توضیح: لازم به توضیح است که درج گزینه حذف، در ردیف توصیه نهایی، به منزله عدم احراز شرایط علمی لازم توسط دانش آموز در انتخاب آن زمینه یا رشته است.

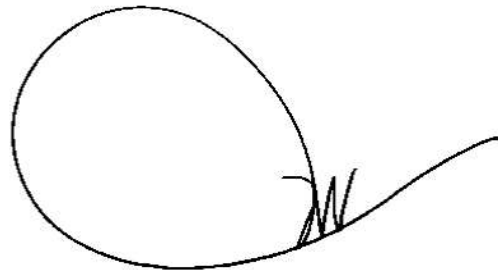

نمون برگ اولویت ثبت نام دانش آموز:

بر اساس نتایج حاصل از عملکرد تحصیلی دانش آموز، علاوه بر نمون برگ هدایت تحصیلی (شماره ۶)، نمون برگ شماره ۷ نیز، برای دانش آموز صادر و به او تحویل داده می شود. این نمون برگ حاوی اولویت ثبت نام دانش آموز در مدرسه مقصد، در قیاس با سایر داوطلبان هر رشته یا زمینه و با توجه به محدودیت های منطقه ای آموزش و پرورش و عنایت به الگوی توسعه متوازن می باشد. اولویت ثبت نامی، به صورت گروهی تعیین می شود و در نمون برگ مذکور، به صورت اولویت الف تا دال درج می گردد. در این خصوص توجه به نکات زیر ضروری است:

۱. درج گزینه اولویتی الف، در این نمون برگ، به منزله احراز شرایط مطلوب توسط دانش آموز برای انتخاب آن زمینه و رشته است و از آنجا که این دانش آموز، در اولویت نخست ثبت نام قرار دارد، لذا بلافاصله باید نسبت به ثبت نام خود اقدام نماید.
۲. درج گزینه اولویتی ب، به منزله احراز شرایط دانش آموز برای زمینه یا رشته در صورت وجود ظرفیت تکمیلی اولیه در منطقه / ناحیه / شهرستان است.
۳. درج گزینه اولویتی ج، به منزله احراز شرایط دانش آموز برای زمینه یا رشته در صورت وجود ظرفیت تکمیلی ثانویه در منطقه / ناحیه / شهرستان است.
۴. درج گزینه اولویتی د، به منزله احراز شرایط دانش آموز برای زمینه یا رشته در صورت وجود ظرفیت تکمیلی نهایی در منطقه / ناحیه / شهرستان است.
۵. درج گزینه حذف، به منزله عدم احراز شرایط علمی لازم توسط دانش آموز در انتخاب آن زمینه یا رشته است ولی ممکن است با آزمون مجدد در برخی دروس، قابل تغییر باشد.
۶. نظر به اینکه درج گزینه های اولویتی الف تا د، بر اساس ظرفیت هر محدوده (منطقه، ناحیه، شهرستان) صورت گرفته است، لذا دانش آموزی که در یکی از شرایط ب تا د است و در محدوده خود امکان ثبت نام ندارد، می تواند به محدوده دیگری مراجعه و با توجه به امتیاز عملکرد تحصیلی خود در قیاس با سایر دانش آموزان محدوده جدید، در صورت کسب اولویت بالاتر، با کسب مجوز از اداره آموزش و پرورش مدرسه جدید، نسبت به ثبت نام در این مدرسه، مشابه سایر دانش آموزان محدوده جدید اقدام نماید.

نمون برگ اولویت ثبت نام - شماره ۷

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: محل صدور: تاریخ تولد: ملیت: استان: شهرستان: منطقه: ناحیه: نام واحد آموزشی: تاریخ تنظیم:

شاخه / زمینه / رشته	شاخه کار دانش					شاخه فنی و حرفه ای			شاخه نظری			
	رشته	گروه	گروه	گروه	گروه	گروه	گروه	گروه	گروه	گروه	گروه	گروه
ملاک های تعیین اولویت												
امتیاز عملکرد تحصیلی تراز شده (از صد)												
اولویت دانش آموز برای ثبت نام *												

* دانش آموز گرامی، دقت فرمایید:

- درج گزینه اولویتی الف، در این ردیف، به منزله احراز شرایط مطلوب توسط شما برای انتخاب آن زمینه و رشته است و از آنجا که در اولویت اول ثبت نام قرار دارید، لذا بلافاصله باید نسبت به ثبت نام خود اقدام نمایید.
- درج گزینه اولویتی ب، به منزله احراز شرایط برای رشته، در صورت وجود ظرفیت تکمیلی اولیه در منطقه / ناحیه / شهرستان است.
- درج گزینه اولویتی ج، به منزله احراز شرایط، برای زمینه یا رشته در صورت وجود ظرفیت تکمیلی ثانویه در منطقه / ناحیه / شهرستان است.
- درج گزینه اولویتی د، به منزله احراز شرایط، برای زمینه یا رشته در صورت وجود ظرفیت تکمیلی نهایی در منطقه / ناحیه / شهرستان است.
- درج گزینه حذف، به منزله عدم احراز شرایط علمی لازم توسط شما در انتخاب آن زمینه یا رشته است ولی این محدودیت، ممکن است با آزمون مجدد در برخی دروس، قابل تغییر باشد.
- نظر به اینکه درج گزینه های اولویتی الف تا د، بر اساس ظرفیت هر محدوده (منطقه، ناحیه، شهرستان) صورت گرفته است، لذا اگر در یکی از شرایط اولویتی ب تا د هستید و در محدوده خود امکان ثبت نام ندارید، می توانید به اداره آموزش و پرورش محدوده دیگری مراجعه و با توجه به امتیاز عملکرد تحصیلی خود در قیاس با سایر دانش آموزان محدوده جدید، در صورت کسب اولویت بالاتر، با کسب مجوز از آن اداره، نسبت به ثبت نام در مدرسه مستقر در محدوده جدید، مشابه سایر دانش آموزان این محدوده اقدام نمایید.

زمان و نحوه هدایت تحصیلی و ثبت نام

بر اساس ماده ۵ آیین نامه هدایت تحصیلی، فرایند هدایت تحصیلی - شغلی مطلوب از دوره ابتدایی و با تشکیل پرونده مشاوره‌ای برای هر دانش آموز، آغاز و تا پایان دوره دوم متوسطه ادامه می یابد. اما تا زمان استقرار نظام جامع هدایت تحصیلی - شغلی و استعدادیابی، پرونده مشاوره‌ای برای دانش آموزان از سال هفتم تشکیل و به صورت فرایندی تا پایان سال نهم، با اقداماتی از قبیل اخذ آزمون های مختلف و ارائه آموزش ها و راهنمایی های لازم به صورت فرایندی ادامه یافته و نهایتاً در پایان سال نهم نیز انتخاب رشته تحصیلی صورت می گیرد. در شرایط کنونی با توجه به زمان ابلاغ این شیوه نامه، طبیعی است که بخشی از فعالیت ها با تاخیر نسبت به زمان مندرج در این شیوه نامه به اجرا گذاشته شود، و انتظار می رود از سال تحصیلی آینده، فعالیت های مشاوره ای و هدایتی از تابستان قبل از شروع سال تحصیلی به اجرا گذاشته شود.

با توجه به این که هدایت تحصیلی دانش آموزان بر اساس سه عامل: ۱- عملکرد تحصیلی ۲- بررسی های مشاوره ای ۳- ظرفیت ها محدودیت های منطقه ای، صورت می گیرد، ثبت نام دانش آموزان در مدارس متوسطه دوم، با تأمل در نمونه برگ هدایت تحصیلی که حاوی توصیه های لازم به دانش آموز و والدین وی است و همچنین نمونه برگ اولویت ثبت نام که حاوی اولویت ثبت نامی الف تا د است، به شرح زیر انجام می شود:

۱. ادارات آموزش و پرورش موظفند تا بیستم فروردین ماه، نسبت به برآورد تقاضای دانش آموزان برای رشته ها، در زمینه های تحصیلی مختلف، اقدام کنند و بر آن اساس، نهایت ظرفیت ممکن برای پذیرش دانش آموزان را با بهره گیری از امکانات کلیه مدارس دولتی (عادی و خاص) و غیر دولتی، تا پایان اردیبهشت ماه، به کار گیرند.
۲. هر دانش آموز با توجه به ملاک ها و عوامل مندرج در شیوه نامه، دارای حداکثر ۱۲ توصیه در نمونه برگ هدایت تحصیلی است که تصمیم گیری نهایی در انتخاب شاخه، زمینه و رشته تحصیلی، منوط به مشورت با مشاور مدرسه مبدا می باشد و در صورت کسب حد نصاب لازم، می تواند نسبت به ثبت نام در شاخه، زمینه و رشته مورد نظر خود با توجه به محدودیت های منطقه/ شهرستان و بر اساس جدول اولیوی زیر، در مدرسه مقصد، اقدام کند.

جدول شماره ۲- اولویت ثبت نام دانش آموزان بر اساس ظرفیت پذیرش در زمینه ها و رشته های تحصیلی (ویژه مدارس دولتی دوره دوم متوسطه)		
اولویت	ظرفیت	ردیف
الف	تا ۱ برابر ظرفیت	۱
ب	از یک برابر تا ۱/۲ برابر ظرفیت	۲
ج	از ۱/۲ برابر تا ۱/۴ برابر ظرفیت	۳
د	باقی دانش آموزان دارای شرایط	۴
حذف	دانش آموزان فاقد شرایط	۵

*تبصره: تمام دانش آموزان دارای اولویت «الف» تا «د» در صورت دارا بودن شرایط خاص مدارس غیردولتی، بدون هیچ محدودیتی می توانند نسبت به ثبت نام در زمینه یا رشته مورد نظر خود اقدام کنند.

۳. با توجه به اینکه تأمین نیروی انسانی و کتاب‌های مورد نیاز شاخه و رشته‌های متفاوت نیازمند فرصت کافی می‌باشد، ادارات آموزش و پرورش موظفند زمان‌بندی اجرای بند های مطرح در جدول ۲ را به گونه‌ای تنظیم نمایند که ثبت‌نام آخرین گروه اولوی، حداکثر تا نیمه مردادماه خاتمه یابد.

۴. با توجه به ملاک‌ها و ضوابط هدایت تحصیلی مندرج در ماده ۳ آیین‌نامه هدایت تحصیلی، باید پس از امتحانات خردادماه و هم‌زمان با صدور کارنامه سالانه، برای تمام دانش‌آموزان پایه نهم، نمونه‌برگ نهایی هدایت تحصیلی و نمونه‌برگ زمان‌بندی ثبت‌نام صادر و در اختیار آنان قرار گیرد و برای دانش‌آموزان تجدیدی، در شهریورماه همان سال صادر می‌شود.

۵. دانش‌آموزانی که حد نصاب نمره را در یکی از شاخه‌ها، زمینه‌ها و رشته‌های تحصیلی در خردادماه کسب نکرده باشند، می‌توانند با شرکت در امتحان تعیین رشته در شهریورماه (هم‌زمان با امتحان دانش‌آموزان تجدیدی) نسبت به کسب حد نصاب نمره لازم اقدام کنند. پس از آن، هر دو نمونه‌برگ جدید هدایت تحصیلی و زمان‌بندی ثبت‌نام برای آنان صادر می‌شود.

۶. مشاور مدرسه مبدا باید پس از صدور نمونه‌برگ نهایی هدایت تحصیلی، حداکثر تا پایان هفته دوم تیرماه با انجام مشاوره فردی و خانوادگی، دانش‌آموزان را در انتخاب شاخه، زمینه/رشته مناسب، راهنمایی کند.

نمونه‌برگ نهایی هدایت تحصیلی تمامی دانش‌آموزان، بایستی به صورت رایانه‌ای در واحد آموزشی محل تحصیل پایه نهم صادر شود و چنانچه واحد آموزشی به هر دلیلی فاقد رایانه باشد، نمونه‌برگ مذکور باید به صورت رایانه‌ای و از طریق اداره آموزش و پرورش منطقه (حداکثر تا ۱۵ تیرماه) صادر شود.

۷. دانش‌آموزی که بنا به دلایل موجه، نظیر شرکت در امتحانات جامع، تحصیل در مدارس غیرایرانی خارج از کشور، بروز حوادثی از قبیل سیل، زلزله، آتش‌سوزی و... فاقد نمرات پایه‌های هفتم و هشتم باشد، نمرات درس‌های پایه نهم برای درس‌های هم نام پایه‌های مذکور منظور می‌شود و با رعایت ضوابط، در نمونه‌برگ نهایی هدایت تحصیلی ثبت می‌شود. همچنین لازم است برای دانش‌آموزان دارای معافیت جسمانی در درس تربیت بدنی، نمره ۱۷ ثبت شود.

۸. هدایت دانش‌آموزان به رشته‌های مربوط به شاخه نظری (علوم تجربی، ریاضی-فیزیک، ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی) براساس امتیاز، ظرفیت‌ها و محدودیت‌های منطقه‌ای و با ارائه مشاوره فردی و خانوادگی به صورت مستقیم از مدرسه مبدأ (متوسطه اول) به مدرسه مقصد (متوسطه دوم) انجام می‌شود.

۹. هدایت تحصیلی دانش‌آموزان به شاخه‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش در ۲ مرحله انجام می‌شود:
مرحله اول: هدایت تحصیلی دانش‌آموز به صورت شاخه‌ای و زمینه‌ای از مدرسه مبدأ (متوسطه اول)، با رعایت ظرفیت‌ها و محدودیت‌های منطقه‌ای، امتیازات و رتبه کسب شده، انجام می‌شود.

مرحله دوم: هدایت تحصیلی دانش‌آموزان برای تعیین رشته با حضور در هنرستان مقصد انجام می‌شود.

۱. ثبت‌نام دانش‌آموزان هنرستان‌های کاردانش و فنی و حرفه‌ای در رشته‌ها و زمینه‌های دیگر همان شاخه، در صورت عدم وجود رشته دلخواه در مدرسه مقصد، بلامانع است.

۲. ثبت نام دانش‌آموزان در هنرستان‌ها، تابع رعایت محدوده جغرافیایی شیوه‌نامه ثبت‌نام نبوده و دانش‌آموزان می‌توانند در صورت تمایل در هر یک از مناطق و نواحی استان خود، اقدام به ثبت‌نام کنند.

- *تبصره: با عنایت به ماده ۷ آیین نامه هدایت تحصیلی، دانش آموزی که در دوره دوم متوسطه و در پایه دهم به تحصیل اشتغال دارد و متقاضی تغییر شاخه یا رشته باشد، می تواند مطابق با فصل ششم آیین نامه آموزشی دوره دوم متوسطه، مصوب نهصدوسی و دومین (۹۳۲) جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۳۹۵/۳/۱۷ در امتحانات تغییر رشته شرکت و در صورت کسب شرایط لازم، نسبت به ادامه تحصیل در رشته جدید اقدام کند.
- *تذکر: فرایند راهنمایی و انجام تغییر رشته بر عهده مشاور دوره دوم متوسطه است.
- شرایط انتخاب رشته تحصیلی در مدارس خاص (استعدادهای درخشان، نمونه دولتی، هیأت امنایی، شاهد، بزرگسالان، استثنایی، آموزش از راه دور و تطبیقی):
۱. برای همه دانش آموزان مدارس استعدادهای درخشان، نمونه دولتی، شاهد و تطبیقی مشابه سایر دانش آموزان نمون برگ هدایت تحصیلی صادر می شود و دانش آموز موظف است هنگام ثبت نام در مدرسه مقصد، نمون برگ مربوط را ارائه دهد. ثبت نام دانش آموز در هر یک از شاخه ها و رشته ها منوط به کسب شرایط شاخه/رشته در نمون برگ هدایت تحصیلی است.
  ۲. ثبت نام دانش آموزان در مدارس بزرگسالان، ایثارگران، داوطلبان آزاد، استثنایی و آموزش از راه دور، صرفاً بر اساس ۳۵ درصد عملکرد تحصیلی صورت می گیرد که در نمون برگ اولویت ثبت نام (نمون برگ شماره ۷) منعکس می شود. برای این دانش آموزان، نمون برگ هدایت تحصیلی صادر نمی شود.
  ۳. هدایت تحصیلی دانش آموزان تطبیقی و افرادی که در مدارس ایرانی خارج از کشور تحصیل کرده اند و پس از پایان سال نهم خواهان ادامه تحصیل در یکی از مدارس داخل کشور هستند، مانند سایر دانش آموزان عادی داخل کشور انجام می شود.
  ۴. سایر شرایط اختصاصی برای ثبت نام نهایی در مدارس مذکور، بر عهده مدارس مقصد است.

فصل چهارم - منابع، امکانات و تجهیزات مورد نیاز هدایت تحصیلی:

۱. ضوابط و نحوه تخصیص نیروی انسانی مشاور در مدارس دوره اول متوسطه
- براساس ماده ۸ آیین نامه هدایت تحصیلی، اختصاص مشاور واجد صلاحیت به مدارس براساس شاخص های مصوب ساماندهی مشاوران و طرح طبقه بندی مشاغل به شرح زیر است:
- میزان تخصیص مشاور در دوره متوسطه اول: به ازای هر ۱۲ نفر دانش آموز "یک" ساعت فعالیت مشاوره ای در هفته اختصاص می یابد.
- *تبصره: مشاوران مدارس علاوه بر فعالیت های مشاوره ای، موظف به تدریس دروس مرتبط (تفکر و سبک زندگی و...) تا سقف ۱۰ ساعت در هفته هستند و این ساعت ها نباید خللی در ساعات مربوط به فعالیت های موظفی آن ها به عنوان مشاور، ایجاد کند.
- تذکر: مسئولیت تخصصی هدایت تحصیلی در تمام مدارس بر عهده مشاور مدرسه است. در مدارس فاقد مشاور، این مسئولیت بر عهده هسته مشاوره ناحیه/منطقه/شهرستان خواهد بود.

۲. شرایط احراز پست مشاور (بر اساس طرح طبقه‌بندی معلمان):

الف. تحصیلات و معلومات:

- گواهینامه لیسانس، فوق لیسانس، دکتری و یا هم‌تراز در یکی از رشته‌های تحصیلی گروه روان‌شناسی، مشاوره و علوم تربیتی

ب. مهارت:

۱. توانایی تدریس دروس تخصصی مربوط، مدیریت کلاس درس، آشنایی با روش‌ها و فنون تدریس خوشه دروس انسان و مهارت‌های زندگی، درس تفکر و سبک زندگی

۲. توانایی برقراری ارتباط و ایجاد اعتماد در دانش‌آموزان و والدین آن‌ها

۳. توانایی شناخت، پرورش و هدایت استعدادها و بالقوه دانش‌آموزان

۴. توانایی انجام مصاحبه مشاوره‌ای با دانش‌آموزان

۵. آشنایی با آزمون‌های مختلف و توانایی انجام آن‌ها

ج. دوره‌های آموزشی:

- گذراندن دوره‌های آموزشی مورد نیاز در بدو و حین خدمت ضروری است

۳. منابع و امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری

با استناد به مفاد ماده ۵ آیین نامه هدایت تحصیلی، اعتبارات، تجهیزات و امکانات لازم برای ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره‌ای و انجام مطلوب آن شامل مواردی از قبیل اتاق مناسب، سرانه تخصصی، تجهیزات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، منابع و اقلام آموزشی و تبلیغی، بر عهده مدیران استانی/شهرستانی/منطقه‌ای/مدرسه‌ای می‌باشد.

۴. سامانه هدایت تحصیلی- شغلی دانش‌آموزان

در راستای اجرایی کردن ماده ۵ آیین‌نامه هدایت تحصیلی، موارد زیر به صورت الکترونیکی جهت اجرای مطلوب و فرایندی هدایت تحصیلی- شغلی دانش‌آموزان در تمامی مدارس دوره اول متوسطه، از طریق پرتال همگام انجام می‌شود.

*تبصره: مدیرکل استان موظف است تمامی امکانات لازم را در خصوص فعال‌سازی سامانه هدایت تحصیلی- شغلی دانش‌آموزان فراهم کند.

الف. پرونده الکترونیکی دانش‌آموزان:

۱. پرونده الکترونیکی مشاوره‌ای برای تمام دانش‌آموزان دوره اول متوسطه از مهرماه هر سال تحصیلی تشکیل می‌شود و مدیر مدرسه موظف است ترتیبی اتخاذ کند تا هیچ دانش‌آموزی فاقد پرونده الکترونیکی مشاوره‌ای نباشد.

۲. مشاوران موظفند طبق برنامه زمان‌بندی تعیین شده نسبت به برنامه‌ریزی و نظارت بر تکمیل نمونه‌برگ‌ها و آزمون‌های مشاوره‌ای توسط دانش‌آموزان، معلمان و اولیا نهایت اهتمام لازم را داشته باشند.

۳. مشاوران مدارس باید با توجه به اطلاعات حاصل از نتایج پرونده الکترونیکی، بازخورد لازم را به دانش‌آموزان، اولیا و معلمان برای شناسایی توانایی‌ها و رغبت‌های دانش‌آموزان ارائه دهند.

ب. کارپوشه دانش آموز

۱. پاسخ به سؤالات آزمون‌های مشاوره‌ای (توانایی و رغبت) براساس زمان‌بندی تعیین شده
۲. ارائه آگاهی‌های لازم به دانش‌آموزان در خصوص مجموعه فعالیت‌های مشاوره‌ای مرتبط با هدایت تحصیلی - شغلی

پ. کارپوشه معلم

۱. تکمیل نمودن برگ هدایت تحصیلی (ویژه معلم)
۲. آگاهی‌بخشی و شناساندن مجموعه فعالیت‌های مشاوره‌ای مرتبط با هدایت تحصیلی - شغلی به دانش‌آموزان
۳. ارائه اطلاعات به معلمان جهت آگاه‌سازی دانش‌آموزان نسبت به ظرفیت‌ها و محدودیت‌های منطقه در شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی

ت. کارپوشه والدین

۱. تکمیل نمودن برگ هدایت تحصیلی (والدین)
۲. اطلاع‌رسانی به والدین در زمینه هدایت تحصیلی

ث. کارپوشه مشاور مدرسه

۱. پرونده الکترونیکی مشاوره‌ای دانش‌آموز (مشخصات فردی، خانوادگی و ...)
  ۲. خلاصه گزارش‌های مربوط به نتایج آزمون‌های مشاوره‌ای
  ۳. گزارش‌های مربوط به نتایج نمودن برگ نظرسنجی از معلمان
  ۴. گزارش‌های مربوط به نتایج نمودن برگ نظرسنجی از والدین
  ۵. مشاهده گزارش داده‌های عملکرد تحصیلی و بررسی‌های مشاوره‌ای
- * تبصره: مشاوران مدارس با دریافت گذرواژه از کارشناسی مشاوره منطقه خود در ابتدای سال تحصیلی، نسبت به انجام خدمات راهنمایی و مشاوره‌ای در سامانه مربوطه، برابر مقررات اقدام می‌کنند.

ج. کارپوشه کارشناسان مشاوره مناطق

۱. دسترسی به گزارش‌های مناطق و مدارس در سامانه هدایت تحصیلی
۲. ثبت گزارش‌ها
۳. اطلاع‌رسانی به مشاوران تحت پوشش و دریافت اطلاعات لازم از آنها

چ. کارپوشه رئیس اداره مشاوره استان

۱. دسترسی به گزارش‌های مناطق و واحدهای آموزشی
  ۲. آگاهی‌بخشی و شناساندن مجموعه فعالیت‌های مشاوره‌ای مرتبط با هدایت تحصیلی - شغلی به دانش‌آموزان، مشاوران و کارشناسان
- * تبصره: رئیس اداره مشاوره استان موظف است پس از دریافت گذرواژه از واحد فناوری و اطلاعات استان، نسبت به ثبت گزارش‌ها و اطلاع‌رسانی لازم، اقدام کنند.

۳. بانک اطلاع‌رسانی هدایت تحصیلی - شغلی

۱. تمام اطلاعات مربوط به بخشنامه‌ها، شیوه نامه‌ها، ظرفیت‌ها و محدودیت‌های استانی / منطقه‌ای / مدرسه‌ای در سامانه هدایت تحصیلی توسط کمیته هدایت تحصیلی - شغلی منطقه / استان و کشور در اختیار مدارس قرار خواهد گرفت.
۲. اطلاع‌رسانی مربوط به شناخت مشاغل، زمینه‌های شغلی، وضعیت آینده بازار کار و... در این بانک، در دسترس اولیا، دانش‌آموزان و مشاوران جهت استفاده قرار می‌گیرد.
۳. بروشور، بولتن، جزوات و فیلم‌های آموزشی مورد نیاز دانش‌آموزان و مشاوران در حوزه هدایت تحصیلی - شغلی نیز در این بانک بارگذاری می‌شود.
- * تبصره: به روزرسانی مطالب در بانک اطلاع‌رسانی هدایت تحصیلی - شغلی توسط کمیته‌های مدرسه، منطقه، استان و ستاد انجام می‌شود.

۴. گزارش‌گیری

براساس اطلاعات موجود در پرونده الکترونیکی (نتایج آزمون‌ها، چک لیست‌ها و...) امکان گزارش‌گیری مدرسه‌ای / منطقه‌ای / استانی و کشوری برای برنامه‌ریزی و ارائه فعالیت‌های متناسب با هر سطح، مهیا است.

۵. پاسخ‌گویی به سؤالات

در سامانه هدایت تحصیلی - شغلی امکان پاسخ‌گویی به سؤالات دانش‌آموزان و اولیا در سطح مدرسه و پاسخ‌گویی به سؤالات مشاوران و کارکنان مدرسه در سطح منطقه و پاسخ‌گویی به سؤالات کارشناسان منطقه و ناحیه، در سطح استان و در نهایت پاسخ‌گویی به سؤالات استانی در سطح وزارتخانه با شماره تلفن (۰۲۱-۸۸۸۴۰۰۸۴) پیش‌بینی شده است.

* تبصره: سامانه هدایت تحصیلی - شغلی دانش‌آموزان دوره متوسطه، توسط مرکز برنامه‌ریزی نیروی انسانی و فناوری اطلاعات وزارت متبوع، با سطوح دسترسی مدیریت مدرسه، منطقه، استان و کشور فعال شده و هر ساله روزآمد کردن پشتیبانی آن متناسب با شرح خدمات مورد نظر شورای برنامه‌ریزی هدایت تحصیلی - شغلی ستاد، با سفارش معاونت پرورشی و فرهنگی و بر عهده همان مرکز خواهد بود.

فصل پنجم - فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی

به منظور فرهنگ‌سازی در خصوص هدایت تحصیلی فرایندی و حاکم شدن تدریجی الگوی توسعه متوازن زمینه‌ها و رشته‌های تحصیلی، انجام اقدامات زیر با رویکرد سیستمی ضروری است:

الف. در سطح استان

۱. برنامه‌ریزی جهت تهیه محتوای آموزشی و ترویجی مناسب برای گروه‌های هدف و اطلاع‌رسانی در خصوص زمان و نحوه آموزش
۲. هماهنگی با نماینده محترم ولی فقیه در استان و ائمه جمعه شهرستان‌ها جهت اطلاع‌رسانی عمومی و بیان اهمیت موضوع هدایت تحصیلی دانش‌آموزان با تأکید بر رشته‌های مهارتی
۳. ارتباط و هماهنگی با شبکه‌های صدا و سیما، استانی، مطبوعات، خبرگزاری‌ها، پایگاه‌ها و سایت‌های خبری محلی جهت تولید و پخش برنامه‌های مختلف تلویزیونی و رادیویی و همچنین پوشش گسترده و مناسب

۴. ارتقا کیفی و کمی روند اجرای برنامه‌های معرفی مشاغل ویژه والدین و دانش‌آموزان (نیمه اول اردیبهشت‌ماه هر سال)
۵. برگزاری نشست‌های تخصصی ویژه مدیران، مشاوران، معلمان و سایر عوامل مدرسه
۶. برنامه‌ریزی جهت برگزاری دوره‌های آموزشی و توجیهی برای گروه‌های هدف
۷. جلب مشارکت دانش‌آموزان، اولیا، مدیران، مشاوران و معلمان
۸. هماهنگی جهت استفاده از امکانات و ظرفیت سایر دستگاه‌های اجرایی
۹. طرح موضوع هدایت تحصیلی در جلسات شورای آموزش و پرورش استان و مناطق
۱۰. طرح موضوع هدایت تحصیلی در جلسات شوراهای اسلامی شهر و روستا
۱۱. برگزاری نشست‌ها، مصاحبه‌ها، گفتگوها و کنفرانس‌های مختلف خبری و مطبوعاتی
۱۲. ارسال گزارش کامل عملکرد استان درخصوص هدایت تحصیلی به معاونت پرورشی و فرهنگی وزارت متبوع.

ب. در سطح شهرستان/منطقه/ناحیه

۱. برنامه‌ریزی جهت تهیه محتوای آموزشی و ترویجی مناسب برای گروه‌های هدف و اطلاع‌رسانی در خصوص زمان و نحوه آموزش
۲. برنامه‌ریزی جهت بازدید دانش‌آموزان دوره متوسطه اول به ویژه دانش‌آموزان پایه نهم از هنرستان‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش و مراکز شغلی
۳. برگزاری همایش‌های منطقه‌ای/شهرستانی/ناحیه‌ای ویژه والدین، دانش‌آموزان و کارکنان مدرسه
۴. برنامه‌ریزی جهت برگزاری دوره‌های آموزشی و توجیهی برای گروه‌های هدف
۵. جلب مشارکت دانش‌آموزان، اولیا، مدیران، مشاوران و معلمان
۶. تبلیغات محیطی در محدوده مدیریت
۷. استفاده از امکانات سایر دستگاه‌ها و نهادها در سطح منطقه
۸. ارسال گزارش کامل عملکرد درخصوص هدایت تحصیلی به استان

ج. در سطح مدرسه

۱. اطلاع‌رسانی به موقع و مؤثر در خصوص برگزاری کلاس‌های توجیهی و آموزشی ویژه والدین و دانش‌آموزان با موضوع هدایت تحصیلی
۲. بازدید از هنرستان‌ها و مراکز شغلی ویژه دانش‌آموزان پایه نهم
۳. توزیع محتوای آموزشی و ترویجی مناسب درخصوص اهمیت و ضرورت هدایت تحصیلی و نحوه اجرای آن
۴. برگزاری نشست‌های گروهی، مشاوره فردی و گروهی با دانش‌آموزان
۵. استفاده از ظرفیت تشکل همیاران مشاور به عنوان تسهیل‌گران در حوزه تحصیلی و شغلی
۶. جلب مشارکت دانش‌آموزان، اولیا، مدیران، مشاوران و معلمان
۷. ارائه مباحث مرتبط در جلسات شورای مدرسه
۸. ارسال گزارش کامل عملکرد مدرسه به اداره شهرستان، منطقه یا ناحیه

فصل ششم - تقویم اجرایی، ارزیابی و نظارت

با عنایت به ماده ۹ آیین نامه هدایت تحصیلی، نمون برگ های ارزیابی از فعالیت های دانش آموزان در مدرسه/ منطقه/ استان در سامانه هدایت تحصیلی - شغلی ارائه می شود.

چک لیست ارزیابی از روند هدایت تحصیلی - شغلی مدرسه

ردیف	فعالیت (خاص)	استاندارد (حدود انتظارات)	زمان مورد انتظار	امتیاز شاخص	امتیاز کسب شده	نظر کمیته هدایت تحصیلی منطقه (امتیاز)	تاریخ
۱.	وجود مشاور در مدرسه	به ازای هر ۱۲ نفر یک ساعت مشاوره	تا پایان شهریورماه	۵			
۲.	اختصاص اتاق به مشاور مدرسه	فضای مناسب همراه با تجهیزات مورد نیاز	تا پایان شهریورماه	۵			
۳.	اختصاص رایانه و خط تلفن	وجود رایانه قابل استفاده و خط تلفن مستقیم	تا پایان شهریورماه	۵			
۴.	ارائه برنامه توسط مشاور به مدیر مدرسه	یک نسخه برنامه عملیاتی بدون سالانه	تا پایان مردادماه	۵			
۵.	تشکیل کمیته هدایت تحصیلی - شغلی مدرسه	صدور ابلاغ برای اعضای کمیته، توسط مدیر مدرسه (مطابق شیوه نامه اجرایی هدایت تحصیلی)	هفته نخست مهرماه	۵			
۶.	کمیته و کیفیت تشکیل جلسه با معلمان توسط مشاور مدرسه	تشکیل حداقل یک جلسه در ماه	تا پایان سال	۵			
۷.	کمیته و کیفیت تشکیل جلسه با اولیا دانش آموزان توسط مشاور مدرسه	تشکیل حداقل یک جلسه در ماه	در طول سال	۵			
۸.	پیگیری تکمیل نمون برگ نظرسنجی معلم	توجیه و نظارت بر تکمیل دقیق نمون برگ ها	تا پایان اسفند ماه	۵			
۹.	پیگیری تکمیل نمون برگ نظرسنجی والدین	توجیه و نظارت بر تکمیل دقیق نمون برگ ها	تا پایان اسفند ماه	۵			
۱۰.	نظارت بر آموزش و اجرای پودمان کار و فناوری و هنر، همچنین نظارت بر تکمیل نمون برگ ها و آزمون های مشاوره ای دانش آموزان	توجیه و نظارت بر تکمیل دقیق نمون برگ ها و آزمون های مشاوره ای	تا پایان اسفند ماه	۵			
۱۱.	ارائه ی بازخورد نتایج آزمون ها به دانش آموزان	نظارت بر حسن تدوین در درس کار و فناوری و هنر	تا پایان اردیبهشت ماه	۵			
۱۲.	بازدید دانش آموزان (از مراکز شغلی و هنرستان ها)	بازخورد نتایج همه آزمون های مشاوره ای	پایان بهمن ماه	۵			
۱۳.	اجرای راهشمار گروهی برای دانش آموزان	۲ بار در طول سال تحصیلی	در طول سال	۱۰			
۱۴.	تشکیل پرونده الکترونیکی مشاوره	تشکیل اجلسه در طول سال تحصیلی	تا پایان فروردین	۵			
۱۵.	صدور نمون برگ هدایت تحصیلی - شغلی و ارائه ی مشاوره	تکمیل و صدور یک نسخه کامل و دقیق مبتنی بر فرایند تعریف شده در شیوه نامه	تا پایان مهرماه	۵			
۱۶.	تهیه و تدوین گزارش هدایت تحصیلی - شغلی به کمیته هدایت تحصیلی منطقه	ارائه گزارش هر ۶ ماه یک بار	پایان فروردین ماه و پایان شهریورماه	۵			
جمع امتیازات				۱۰۰			

نکات مهم:

(۱) پس از انجام خود ارزیابی روند هدایت تحصیلی - شغلی توسط مدارس، شایسته است نماینده کمیته هدایت تحصیلی -

شغلی منطقه نیز پس از حضور و بررسی روند هدایت تحصیلی - شغلی مدرسه از نزدیک، با مراجعه به سامانه نسبت به تکمیل ستون مربوط به نمون برگ فوق (ستون هشتم) اقدام کنند.

(۲) روند هدایت تحصیلی - شغلی بر اساس ملاک های ذکر شده مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت و در پایان تیرماه هر سال

تحصیلی، مدارس بر اساس سطوح ۵ گانه: خیلی ضعیف، ضعیف، متوسط، خوب و عالی توصیف می شود.

از این رو انتظار می رود دقت لازم در این خصوص به عمل آید.

سطح	عالی	خوب	متوسط	ضعیف	خیلی ضعیف
حدود امتیازات	۸۱ الی ۱۰۰	۶۱ تا ۸۰	۵۱ تا ۶۰	۳۱ تا ۵۰	کمتر از ۳۱ امتیاز
امتیاز کسب شده توسط مدرسه					

۲۴

نمون برگ (۲) ارزیابی و نظارت بر روند اجرای فعالیت‌های کمیته هدایت تحصیلی - شغلی شهرستان/منطقه

ردیف	عنوان فعالیت (شاخص)	استاندارد (حدود انتظارات)	زمان اجرا	امتیاز شاخص	امتیاز کسب شده	نظر کمیته هدایت تحصیلی	مستندات
۱	ارسال بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های لازم به مدارس برای اجرایی نمودن شیوه نامه	تهیه بخشنامه در چارچوب آیین‌نامه‌ها و مقررات ابلاغی از سوی اداره کل یا وزارتخانه	تا پایان شهریور ماه هر سال	۵			
۲	پیش‌بینی و هماهنگی‌های لازم جهت تدریس درس تفکر و سبک زندگی و تدریس فصل آخر درس کار و فناوری پایه نهم	صدور ابلاغ برای مشاوران	تا پایان شهریور ماه	۵			
۳	تخصیص نیروی انسانی مورد نیاز فعالیت مشاوره‌ای در مدارس متوسطه	به ازای هر ۱۲ نفر دانش آموز یک ساعت	تا پایان شهریور ماه	۱۰			
۴	تشکیل کمیته هدایت تحصیلی-شغلی منطقه	تشکیل کمیته	مهرماه	۵			
		تشکیل جلسه ماهانه		۵			
		طرح موضوعات کلیدی و مهم	در طول سال	۵			
۵	هماهنگی با مراکز شغلی و نهادهای ذی‌ربط برای بازدید شغلی دانش‌آموزان و ابلاغ به مدارس	۴ بازدید شغلی	تا پایان مهر ماه	۱۰			
۶	تخصیص اعتبار برای انجام مطلوب هدایت تحصیلی-شغلی	تامین اعتبار مطابق برنامه‌های پیش‌بینی شده	تا پایان مهر ماه	۱۰			
۷	طراحی و تدوین برش شهرستانی توسعه متوازن شاخه‌ها، زمینه و رشته‌های تحصیلی برای انجام فعالیت‌های تبلیغی و ترویجی	به ازای هر ۲۵ درصد مدارس ۵ امتیاز	تا پایان آبان ماه	۱۰			
۸	برآورد تقاضای دانش‌آموزان نسبت به رشته‌ها و زمینه‌های مختلف (بر اساس درج اولویت اول آنها در نمون برگ شماره یک)	۹۰ درصد دانش‌آموزان پایه نهم را شامل شود	پایان فروردین ماه	۵			
۹	تامین حداکثر ظرفیت پذیرش دانش‌آموزان در رشته‌ها و زمینه‌های مختلف (بر اساس درج اولویت اول آنها در نمون برگ شماره یک)	همه مدارس دوره دوم متوسطه تحت پوشش	پایان اردیبهشت	۵			
۱۰	تهیه و تدوین گزارش از روند اجرای فعالیت‌های کمیته هدایت تحصیلی-شغلی	در مرحله	هر ۶ ماه یکبار	۱۰			
۱۱	تبلیغات، اطلاع‌رسانی، تهیه و تدوین بروشور، کتاب، جزوه و ارسال به مدارس و آموزش نیروی انسانی	حداقل ۵ مورد	در طول سال	۱۰			
۱۲	ارسال گزارش‌ها به اداره مشاوره استان	دو مرحله	در طول سال	۵			
جمع امتیازات				۱۰۰			

نمون برگ (۳) ارزیابی و نظارت بر روند اجرای فعالیت‌های کمیته هدایت تحصیلی - شغلی استان

ردیف	عنوان فعالیت (شاخص)	استاندارد (حدود انتظارات)	زمان اجرا	امتیاز شاخص	امتیاز کسب شده	نظر کمیته هدایت تحصیلی منطقه (امتیاز)	مستندات
۱	تشکیل ستاد هدایت تحصیلی-شغلی و تبیین سیاست‌ها و برنامه‌های اجرایی برای تحقق اهداف هدایت تحصیلی	تشکیل ستاد تشکیل جلسه ماهانه طرح موضوعات کلیدی و مهم	مهرماه در طول سال تحصیلی	۵ ۵ ۵			
۲	پیش‌بینی نیروی انسانی مورد نیاز مشاوره و اعلام به مناطق	به ازای هر ۱۲ نفر دانش‌آموز یک ساعت	تا پایان شهریور ماه	۱۰			
۳	پیش‌بینی و ابلاغ اعتبار مورد نیاز هدایت تحصیلی و اختصاص امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری	تأمین اعتبار مطابق برنامه‌های پیش‌بینی شده	تا پایان شهریور ماه	۱۰			
۴	ارسال بخشنامه به مناطق جهت اجرای نمودن مفاد شیوه نامه و نحوه نظارت	تهیه بخشنامه در چارچوب آیین‌نامه‌ها و مقررات ابلاغی از سوی اداره کل یا وزارتخانه	تا پایان شهریور ماه هر سال	۵			
۵	اختصاص ساعت دروس تفکر و سبک زندگی و فصل آخر درس کار و فناوری پایه نهم برای مشاوران	صدور ابلاغ برای مشاوران	تا پایان شهریور ماه	۵			
۶	همانگی با دستگاه‌ها و مراکز شغلی برای بازدید دانش‌آموزان استان و اعلام به مناطق	برابر دستورالعمل برای همه دانش‌آموزان	تا پایان شهریور ماه	۱۵			
۷	تهیه برش منطقه‌ای توسعه متوازن شاخه‌ها و رشته‌های تحصیلی برای انجام فعالیت‌های تئوریک و ترویجی	تعیین و اعلام به موقع	تا پایان آبان ماه	۱۰			
۸	تبلیغات، اطلاع‌رسانی و تهیه محتوای آموزشی، پژوهش‌ها و آموزش نیروی انسانی	جدائیل ۵ مورد	در طول سال تحصیلی	۱۰			
۹	تهیه گزارش‌ها و ارسال به اداره کل امور تربیتی و مشاوره به عنوان دبیرخانه هدایت تحصیلی-شغلی	در دو مرحله	هر ۶ ماه یکبار	۱۰			
۱۰	نظارت بر روند اجرای مطلوب هدایت تحصیلی-شغلی از طریق بازدید و ...	در دو مرحله	در طول سال تحصیلی	۱۰			
جمع امتیازات				۱۰۰			

تبصره ۱: روند هدایت تحصیلی-شغلی استان و مناطق آموزشی و پرورشی براساس ملاک‌های ذکر شده مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و تا آخر مرداد ماه هر سال، استان و منطقه (در ۵ سطح: خیلی ضعیف، ضعیف، متوسط، خوب و عالی) ارزیابی می‌گردد؛ که انتظار می‌رود دقت لازم در این خصوص به عمل آید.

تبصره ۲: تمام مراحل ارزیابی استان و منطقه به صورت هوشمند انجام می‌پذیرد. از این رو لازم است رؤسای محترم ادارات مشاوره و کارشناسان مشاوره مناطق در زمان‌های تعیین شده نسبت به تکمیل داده‌ها و ارسال مستندات در پوشه سامانه هدایت تحصیلی-شغلی مرتبط با خود اقدام نمایند تا در ارزیابی‌های صورت گرفته حقی از استان و منطقه تضییع نشود.

علی زرافشان

معاون آموزش متوسطه

امضا

مهدی فیضی

معاون پرورشی و فرهنگی

رئیس شورای برنامه ریزی هدایت تحصیلی-شغلی

امضا

به نام خدا

دستورالعمل تعیین تکلیف هدایت تحصیلی دانش آموزان در شرایط خاص

۱. دانش آموزان پایه نهم دوره‌ی اول متوسطه که پس از شرکت در امتحانات خرداد و یا شهریورماه شرایط قبولی پایه را احراز کرده باشند اما به دلیل عدم کسب حد نصاب نمره برخی دروس، شرایط ثبت‌نام برای این قبیل دانش آموزان در هیچ‌یک از رشته‌های موجود امکان‌پذیر نیست، می‌توانند با نظر کمیته هدایت تحصیلی اداره آموزش و پرورش منطقه ذی‌ربط و (برابر نمون برگ پیوست) در یکی از رشته‌های هنرستانی فنی حرفه‌ای یا شاخه‌های کاردانش ثبت‌نام و ادامه تحصیل دهند.
۲. دانش آموزانی که شرایط یکی از رشته‌ها را احراز کرده‌اند اما آن رشته تحصیلی در منطقه محل سکونت دانش آموز وجود ندارد این قبیل دانش آموزان مجازند با نظر کمیته هدایت تحصیلی اداره آموزش و پرورش منطقه ذی‌ربط به نزدیک‌ترین رشته با توجه به امتیازات مکتسبه هدایت شوند.
۳. در موارد خاص (مشکلات جسمانی و مسائل روان‌شناختی مورد تأیید هسته مشاوره) کمیته هدایت تحصیلی برابر مقررات به‌صورت منطقه‌ای تصمیم اتخاذ نمایند.
۴. در اجرای بند ۵ شیوه‌نامه هدایت تحصیلی (موضوع زمان و نحوه هدایت تحصیلی و ثبت‌نام)، دانش آموزان فاقد نصاب کف نمره در رشته دلخواه می‌توانند با تکمیل نمون برگ درخواست تعیین رشته مجدد (پیوست) نسبت به شرکت در امتحان تعیین رشته در صورت وجود ظرفیت در مدارس دولتی اقدام نمایند تأکید می‌گردد حدنصاب لازم برای ورود به رشته، بر اساس نمرات پایانی سه‌ساله دوره اول متوسطه در درس یا دروس مربوطه محاسبه می‌گردد. تبصره ۱: در صورت کسب حد نصاب نمره ورود دانش آموز به مدارس غیردولتی بلامانع است.
- تبصره ۲: نمره امتحان تعیین رشته مانند امتحانات درس‌های شهریور محاسبه می‌شود و در کارنامه تحصیلی و نمون برگ هدایت تحصیلی (با عنوان تعیین رشته) ثبت شده و تأثیری در معدل سالانه یا کل دانش آموز ندارد و صرفاً در هدایت تحصیلی مورد استفاده قرار می‌گیرد.
۵. ورود دانش آموز به رشته علوم و معارف اسلامی و مدارس فرهنگ، علاوه بر کسب حدنصاب، تابع ضوابط مصوب شورای عالی آموزش و پرورش خواهد بود.

به نام خدا

نمون برگ تعیین وضعیت هدایت تحصیلی دانش آموزان در شرایط خاص

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

معاونت پرورشی و فرهنگی
دبیرخانه کمیته هدایت تحصیلی

قبولی خردادماه ☐ شهریورماه ☐

الف. مشخصات دانش آموز

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی:
استان: منطقه: نام مدرسه:
تلفن ولی دانش آموز:

ب. شرح وضعیت تحصیلی دانش آموز:

۱. ☐ دانش آموز قبولی خرداد/ شهریورماه؛ حدنصاب نمره لازم در یک یا چند درس مرتبط با رشته ها و یا زمینه های تحصیلی را کسب نکرده است.
۲. ☐ دانش آموز قبولی خرداد/ شهریورماه؛ شرایط برخی از رشته ها و یا زمینه های تحصیلی را کسب کرده، اما آن رشته یا زمینه تحصیلی در منطقه محل سکونت دانش آموز وجود ندارد.

* نکات مهم و قابل توجه:

۱. دانش آموزان مشمول بند ۱، صرفاً اجازه ثبت نام در یکی از رشته های شاخه های فنی و حرفه ای و کاردانش را خواهند داشت.
۲. دانش آموزان مشمول بند ۲، بعد از تکمیل ظرفیت اولویت های (الف تا د) با توجه به بالاترین امتیاز مندرج در نمون برگ شماره ۶ می توانند به رشته یا زمینه تحصیلی که در منطقه محل سکونت وی وجود دارد، هدایت شوند.

ج. نظر اعضای کمیته هدایت تحصیلی شهرستان/ منطقه / ناحیه:

با توجه به بررسی های به عمل آمده از جمله وضعیت تحصیلی، بررسی های مشاوره ای دانش آموز و همچنین ظرفیت منطقه، بدین وسیله نامبرده فوق به شاخه ..... زمینه / رشته تحصیلی ..... هدایت می شود.

ردیف	نام و نام خانوادگی	پست سازمانی	امضا	ردیف	نام و نام خانوادگی	پست سازمانی	امضا
۱		معاون آموزشی مربوطه		۴		معاون پرورشی و تربیت بدنی	
۲		مسئول آموزش دوره متوسطه دوم		۵		کارشناس مشاوره تربیتی - تحصیلی	
۳		مسئول آموزش متوسطه فنی و حرفه ای و کاردانش		۶		مسئول ارزیابی عملکرد و پاسخگویی به شکایات	

مدیر / رئیس اداره آموزش و پرورش شهرستان/ منطقه / ناحیه

مهر و امضا

معاونت پرورشی و فرهنگی
دبیرخانه کمیته هدایت تحصیلی

به نام خدا

اداره کل آموزش و پرورش استان .....

اداره آموزش و پرورش شهرستان/منطقه/ناحیه .....

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

نمون برگ درخواست تعیین رشته مجدد دانش آموز پایه نهم

به مشاور محترم دبیرستان:

با سلام و تحیات

به استحضار می‌رساند اینجانب ..... دارای شماره دانش‌آموزی ..... متقاضی ورود
به شاخه ..... رشته/رشته مهارتی ..... هستم. خواهشمند است نسبت به بررسی موضوع و اجازه
شرکت در امتحان تعیین رشته مجدد مساعدت فرمایید.

امضا دانش‌آموز: ..... امضا ولی دانش‌آموز: ..... تاریخ تقاضا: .....

اظهار نظر مشاور دبیرستان:

درخواست دانش‌آموز و ولی وی برای ورود به شاخه ..... رشته ..... مورد بررسی قرار گرفت. در
صورت شرکت نامبرده در امتحان تعیین رشته پایه نهم در نوبت شهریورماه و کسب حدنصاب نمره ..... در
درس .....، نمره ..... در درس ..... و نمره ..... در درس .....، ورود ایشان به رشته مذکور در
صورت وجود ظرفیت بلامانع است.

نام و نام خانوادگی مشاور: ..... امضا: .....

اظهار نظر مدیر دبیرستان:

با توجه به درخواست دانش‌آموز و موافقت مشاور مدرسه، شرکت دانش‌آموز در امتحان تعیین رشته برای ورود به رشته
..... در صورت وجود ظرفیت بلامانع است.

نام و نام خانوادگی مدیر: ..... امضا مدیر: ..... مهر دبیرستان: .....